

Tartalomjegyzék

1. Előszó	5
2. Kutatásmódszertan	9
2.1. Miért Bazel?	10
2.2. A kapcsolatrendszer forrásai	15
2.2.1. Kapcsolattípusok	16
2.2.2. A kapcsolatrendszer földrajzi kiterjedtsége	19
2.2.3. A kapcsolatrendszer szereplői	20
2.3. Az olvasmányműveltség forrástípusai	22
2.3.1. A források	22
2.3.2. Bázeli olvasmányok	26
2.3.3. Cenzúra	29
3. Historiográfiai kitekintés	32
3.1. Magyarországi diákok Bazelben	33
3.2. Bázeli diákok olvasmányai	42
3.3. A bázeli egyetem hatása a magyarországi könyvkultúrára	46
4. Újabb eredmények a magyarországi diákok egyetemjárásának történetéhez	51
4.1. Új források	51
4.2. Útlevelek	55
4.3. A bázeli egyetemen tanuló magyarországi diákok	58
4.4. „...tsak a Magyar Országi két Collégiumból többen vagynak hatvannál...”	65
5. A bázeli egyetem magyarországi kapcsolatrendszere	72
5.1. A kezdet	72
5.2. A kapcsolatok virágzása	76
5.2.1. Kapcsolatok az egyetemmel	77
5.2.2. Egyházi kapcsolatok	88
5.2.3. Könyvkiadás	90
5.2.4. Tudományos kapcsolatok	96
5.3 A kapcsolatrendszer működése	99
5.3.1. Sárospatak és Debrecen helye a kommunikációs hálózatban	100
5.3.2. Más városok szerepe a kapcsolatrendszerben	103

6. A bázeli egyetem szerepe a debreceni és sárospataki református kollégiumok olvasmány- műveltségének alakításában	106
6.1. Ismeretlen források	106
6.2. Magyarok a bázeli könyvtárak használóiként	112
6.3. „Még én kevés könyvet vehettem...” Bázél mint könyvgyűjtési helyszín	117
6.4. Olvasmányműveltség	124
6.4.1. Bázeli szerzők elterjedtsége Debrecenben és Sárospatakon	124
6.4.2. Bázeli szerzők elterjedtsége magánszemélyek gyűjteményeiben	130
6.4.3. Samuel Werenfels	136
6.4.4. A Bázélben nyomtatott hungarikumok elterjedése Debrecenben és Sárospatakon	144
7. Kitekintés	152
8. Zusammenfassung	158
9. Rövidítések	168
10. Felhasznált irodalom	170
11. Felhasznált források	203
12. Névmutató	222
13. Helymutató	234
14. Mellékletek	237
14.1. Bázélben tanult magyarországi diákok a 18. században	237
14.2. Bázélben megfordult magyarországi személyek (1715–1785)	260
14.3. Bázélben megjelent hungarikumok (1715–1785)	265

Inhalt

1. Einleitung	5
2. Forschungsmethodik	9
2.1. Warum gerade Basel?	10
2.2. Die Quellen des Beziehungssystems	15
2.2.1. Typen der Beziehungen	16
2.2.2. Die geographische Ausbreitung der Beziehungen	19
2.2.3. Die Teilnehmer des Beziehungssystems	20
2.3. Quellentypen zur Erforschung der Lesestoffe	22
2.3.1. Die Quellen	22
2.3.2. Basler Lektüren	26
2.3.3. Die Zensur	29
3. Historiographischer Rückblick	32
3.1. Ungarländische Studenten in Basel	33
3.2. Die Lektüren von Basler Studenten	42
3.3. Der Einfluss der Basler Universität auf die ungarländische Buchkultur	46
4. Neue Ergebnisse über die akademische Peregrination ungarländischer Studenten	51
4.1. Neue Quellen	51
4.2. Pässe	55
4.3. Ungarländische Studenten an der Universität Basel	58
4.4. „...nur aus den zwei ungarischen Kollegien sind mehr als sechzig...“	65
5. Das ungarländische Beziehungssystem der Basler Universität	72
5.1. Der Anfang	72
5.2. Die Blütezeit der Beziehungen	76
5.2.1. Beziehungen zu der Universität	77
5.2.2. Beziehungen zwischen den Kirchen	88
5.2.3. Herausgabe von Büchern	90
5.2.4. Wissenschaftliche Beziehungen	96
5.3. Das Funktionieren der Beziehungen	99
5.3.1. Sárospatak und Debrecen in dem Kommunikationsnetz	100
5.3.2. Andere Städte in dem Beziehungssystem	103

6. Der Einfluss der Basler Universität auf die Lesestoffe in den Kollegien zu Sárospatak und Debrecen	106
6.1. Unbekannte Quellen	106
6.2. Ungarn als Leser in Basler Bibliotheken	112
6.3. „ Ich konnte bis jetzt nur wenige Bücher kaufen...“ Bücher sammeln in Basel	117
6.4. Lesestoffe	124
6.4.1. Die Verbreitung von Basler Autoren in Debrecen und Sárospatak	124
6.4.2. Die Verbreitung von Basler Autoren in Privatsammlungen	130
6.4.3. Samuel Werenfels	136
6.4.4. Die Verbreitung der in Basel gedruckten Hungarica in Debrecen und in Sárospatak	144
7. Ausblick	152
8. Zusammenfassung	158
9. Abkürzungen	168
10. Benutzte Literatur	170
11. Benutzte Quellen	203
12. Namenregister	222
13. Ortsregister	234
14. Anhang	237
14.1. Ungarländische Studenten in Basel im 18. Jh.	237
14. 2 Ungarländische Personen, die zwischen 1715 und 1785 Basel besuchten	260
14.3. Hungarica, die zwischen 1715 und 1785 in Basel erschienen sind	265